

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

SPAIN CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND
INNOVATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi • digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION: a collection scientific works of the International scientific conference – Madrid, Spain, 2025, Issue 4.

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish,

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION**». Which took place in Spain, 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

ONLAYN MEDIA KONTENTNI TAHLIL QILISH KO'NIKMALARI

Ilmiy rahbar : **Abdupattayev Hasanboy**
Ahmadova Asalxon Asrorxo'ja qizi
Qo'qon davlat universiteti Xorijiy filologiya
fakulteti 1-bosqich talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada onlayn media kontentni tahlil qilish ko'nikmalarining mazmuni, ahamiyati va metodlari yoritilgan. Manba ishonchliligi, axborotning maqsadi, til va vizual tahlil kabi bosqichlar izohlangan. Onlayn kontent tahlili shaxsning axborot madaniyatini shakllantirishda muhim omil ekani ko'rsatib berilgan.

Tayanch so'zlar: Onlayn media, kontent tahlili, axborot madaniyati, raqamli savodxonlik, fakt-checking, diskursiv tahlil, semantik tahlil, vizual kontent, media lingvistika, manipulyativ axborot.

Raqamli texnologiyalar jadal rivojlangan hozirgi davrda onlayn media kontenti axborot almashinuvi, ijtimoiy munosabatlar, ta'lim, biznes va madaniyatning ajralmas qismiga aylandi. Ijtimoiy tarmoqlar, yangiliklar portallari, bloglar, videoplatformalar va reklama materiallarida e'lon qilinayotgan axborot hajmi mislsiz darajada oshgani sababli, kontentni tanqidiy tahlil qilish ko'nikmasi jamiyatning har bir a'zosi uchun zarur kompetensiya sifatida qaralmoqda. Onlayn axborot oqimining to'g'ri baholanishi shaxsning ma'lumotdan ongli foydalanish salohiyatini belgilaydi.

Onlayn media kontenti — internetda joylashgan matn, foto, video, audio va grafik materiallar majmui. Bugungi kunda soxta xabarlar, manipulyativ sarlavhalar va algoritmik filtrlash sababli kontentni tahlil qilish dolzarb.

Kontent tahlilining bosqichlari:

- Manba ishonchliligi: muallif, manba, dalillar, platforma nufuzi.
- Maqsadni aniqlash: xabardor qilish, reklama, ko'ngil ochish, manipulyatsiya.
- Til va uslub: emotsional sarlavha, fakt va fikrning aralashuvi, manipulyativ so'zlar.
- Vizual tahlil: rasm/video manbasi, montaj, sun'iy effektlar.
- Auditoriya ta'siri: yoshlar va jamiyatga ta'siri, xavf darajasi.

Tahlil metodlari: klassik kontent-tahlil, diskursiv va semantik tahlil, medialingvistik yondashuv, fact-checking.

Ahamiyati: kontentni tahlil qiluvchi shaxs soxta axborotdan himoyalanaadi, tanqidiy fikrlaydi, raqamli madaniyatga ega bo'ladi, axborotni ongli saralashni o'rganadi

1. Onlayn media kontentining zamonaviy talqini

Bugungi globallashuv jarayonida onlayn media kontenti kommunikatsiya tizimining asosiy vositasiga aylandi. U nafaqat axborot

uzatish, balki jamiyatdagi ijtimoiy fikrni shakllantirish, ta'lim berish, targ'ibot olib borish, madaniy qadriyatlarni yoyish kabi ko'plab funksiyalarni bajaradi. Internetda joylashtirilgan har qanday matn, rasm, video, infografika yoki interaktiv material bir vaqtning o'zida millionlab foydalanuvchilarga yetib borishi sababli kontentning sifati va mazmuni yanada muhim ahamiyat kasb etadi.

2. Raqamli axborot makonining o'ziga xos xususiyatlari

Onlayn media an'anaviy axborot vositalaridan farqli ravishda tezkorlik, interaktivlik, ko'p funktsionallik va cheksiz auditoriyaga ega bo'lishi bilan ajralib turadi. Shu bilan birga, u nazoratning nisbatan sustligi tufayli sifat jihatdan turlicha kontentlarni bir joyga jamlaydi. Natijada foydalanuvchi mustaqil ravishda saralash, solishtirish va tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lmagan taqdirda chalg'ishi yoki noto'g'ri axborotga ishonib qolishi mumkin.

3. Onlayn kontentning tarqalish dinamikasi

Digital platformalarda ma'lumotlar algoritmlar yordamida tarqatilishi sababli har bir foydalanuvchi o'z qiziqishlariga mos "axborot pufagi"ga tushib qoladi. Bu esa insonning:

- alternativ fikrlarni ko'rmasligiga,
- biryozlama nuqtai nazarga ega bo'lishiga,
- axborot manipulyatsiyasiga tez berilishiga olib keladi.

Shuning uchun kontentni tahlil qilish faqat texnik ko'nikma emas, balki axborot xavfsizligini ta'minlaydigan ijtimoiy kompetensiyadir.

4. Onlayn media kontentining psixologik ta'siri

Internetdagi kontent inson hissiyotlariga tez ta'sir ko'rsatadi. Emotsional sarlavhalar, rang-barang vizuallar, tezkor videolar foydalanuvchining e'tiborini ushlab turish uchun yaratiladi. Biroq ular ba'zan voqelikni bo'rttiradi, shoshma-shosharlik bilan xulosa chiqarishga majbur qiladi, uydirma xabarlarga ishonishga sabab bo'ladi.

Shu bois psixologik ta'sir mexanizmlarini anglash kontent tahlilining ajralmas qismi hisoblanadi.

5. Onlayn kontent tahlilining ijtimoiy ahamiyati

Onlayn kontentni tahlil qila oladigan foydalanuvchi jamiyatda sog'lom axborot muhitining shakllanishiga hissa qo'shadi. Chunki u soxta ma'lumotlarni aniqlay oladi;

- boshqalar bilan ulashishdan oldin faktlarni tekshiradi;
- muallifning maqsadini tushunadi;
- ijtimoiy manipulyatsiyaga berilmaydi;
- yangiliklarga nisbatan tanqidiy yondashadi.

Bu esa nafaqat shaxsning, balki butun jamiyatning axborot madaniyatini yuksaltiradi.

Onlayn media kontentni tahlil qilish zamonaviy axborot makonida ongli, mustaqil va tanqidiy fikrlovchi shaxsni shakllantirishning muhim bosqichidir. Bu ko'nikma nafaqat ta'lim jarayonida, balki kundalik hayotda, ish jarayonida va ijtimoiy faollikda ham muhim ahamiyatga ega. Raqamli savodxonlikni oshirish orqali jamiyat soxta axborotlardan himoyalangan, axborot resurslaridan samarali foydalanadigan darajaga erishadi.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. Mediasavodxonlik va axborot madaniyati — darslik.
2. Media va axborot savodxonligi tushunchasi: mazmuni — Nurulloyev Toxir Nutfulloyevich
3. Media va axborot savodxonligi — Norbotayeva Dildora Erkin Qizi
4. Mediasavodxonlik va axborot madaniyati — mualliflari: Ro'ziyev Y.Z. va Abdullayeva B.S.; Toshkent – 2024 yil.

